

Menaxhimi i projekteve

Standardet - Zgjedhja e Projektit

Fillimi i projektit

Projektet lanohen per disa arsye:

1. Nga kërkesat e tregut – P.sh.

Një kompani nafte autorizon projekt për ndërtimin e një rafinerie të re për shkak të mungesës kronike të gasolinës.

2. Nga kërkesat e biznesit – P.sh.

Një kompani autorizon projekt në krijimin e një kursi të ri për rritjen e të ardhurave

3. Nga kërkesat e konsumatorit – P.sh.

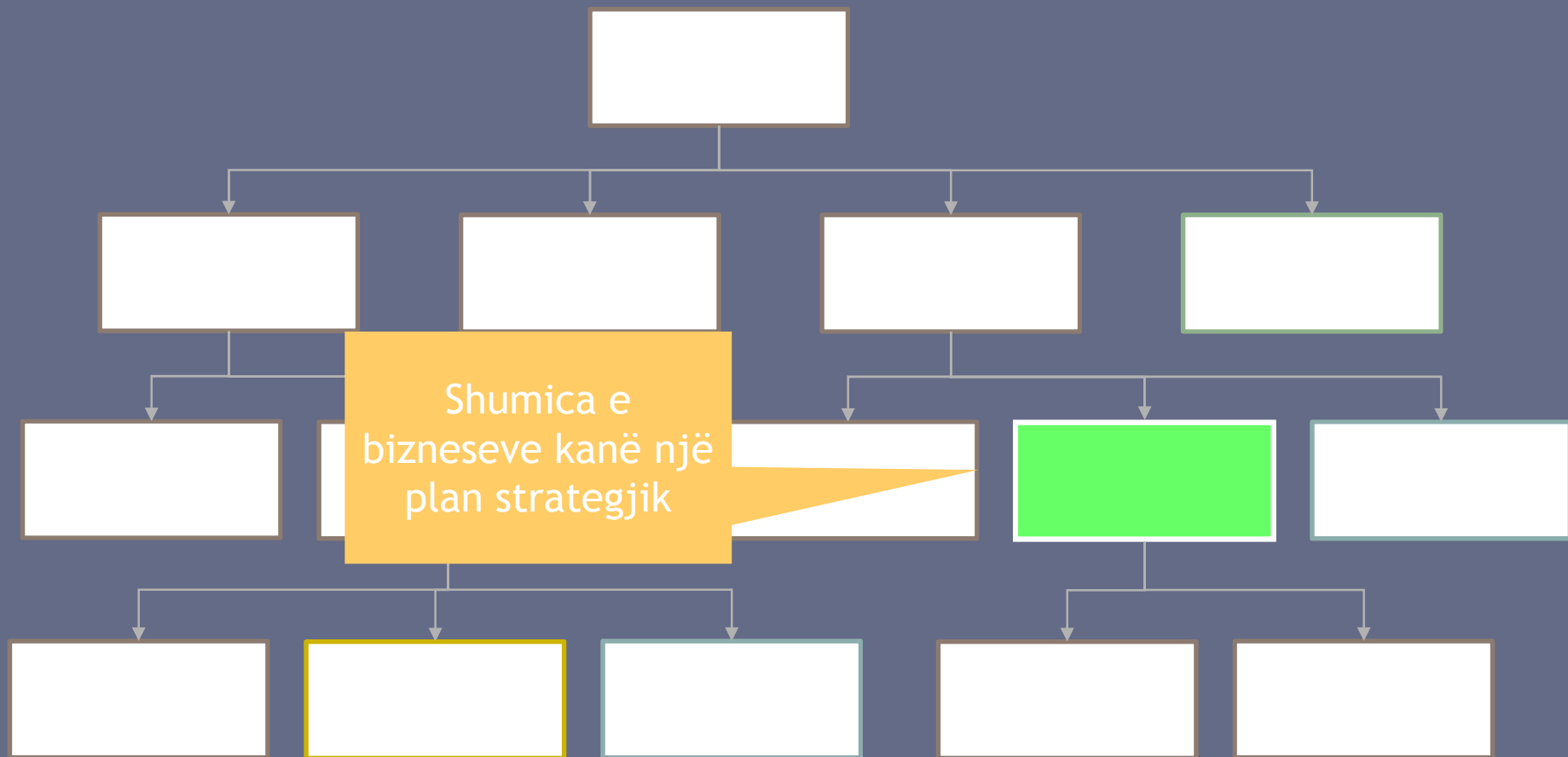
Një shërbim elektrik autorizon projektin për krijimin e një nënstacioni të ri.

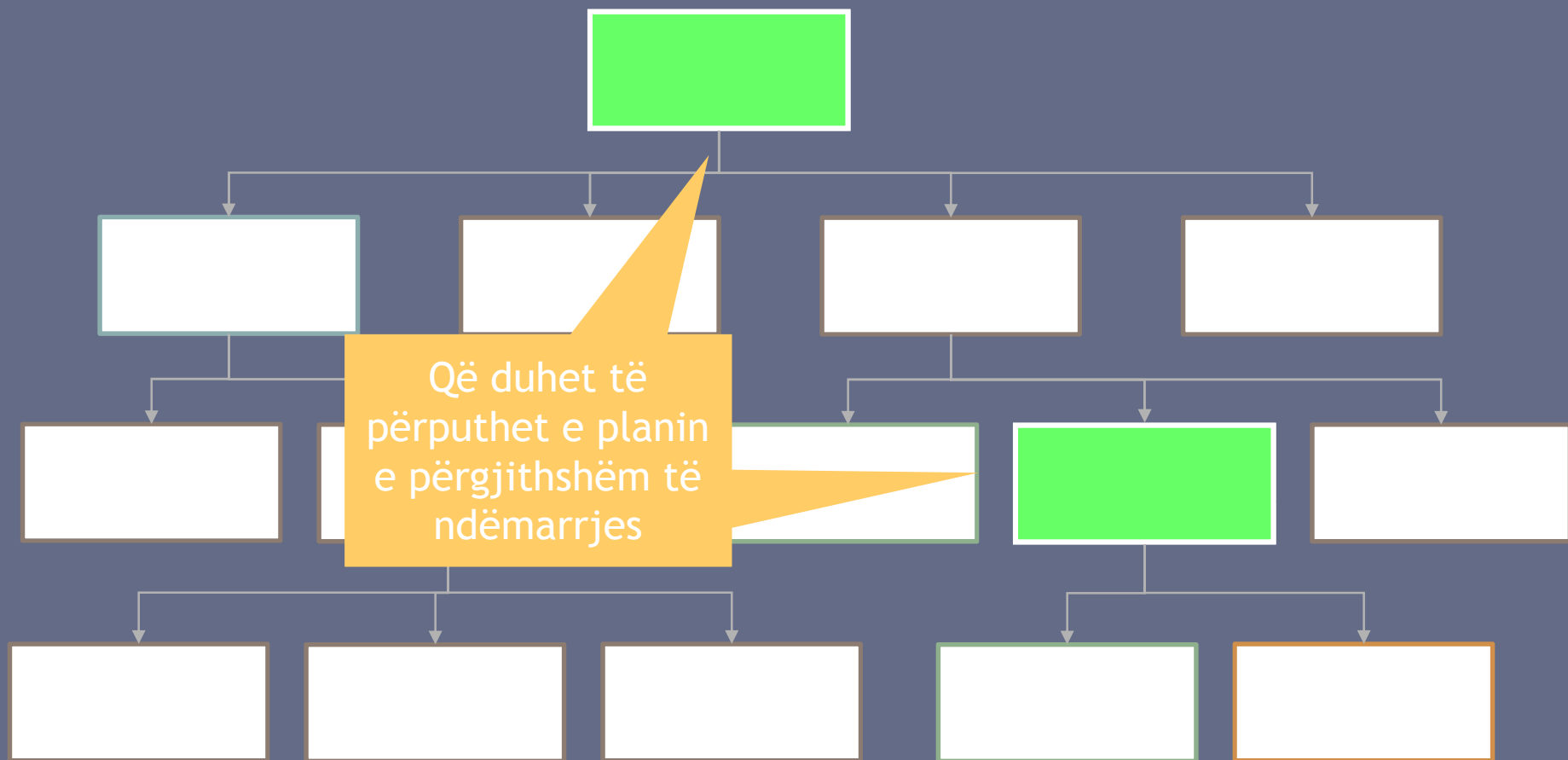
4. Përmirësimet teknologjike – P.sh.

Një kompani elektronike autorizon projektin për zhvillimin e video lojrave

5. Nga kërkesat ligjore – P.sh.

Autorizimi i një prjekti për stabilizimin e materieve tokside.

Zgjedhja e projekteve

- Sfi

Shqyrtimi dhe përcaktimi I misionit të organizatës

e tyre

ritje të

proj

dim dhe si ti bëjnë këto projekte më të suksesshme

Vendosja e objektivave afatgjata

"Zgjedhja e projektit përfaqëson procesin e vlerësimit të projekteve

i organizatës dhe si ti bëjnë këto projekte më të suksesshme"

a

organizatës."

Analiza dhe formulimi I strategjive për arritjen e objektivave

vat e

Zbatimi I strategjive nëpërmjet projekteve

Planifikimi strategjik

- Si janë të lidhura projektete me strategji??

Misioni I organizates

Strategjia 1

Strategjia 2

Strategjia 3

Strategjia 4

Paratë

Konsumatorët

Efiqenca dhe efektiviteti

Adaptueshmëria

Informacioni bazë që përdoret për zgjedhjen

Të dhënat kontabël

- Të dhënat për koston dhe të ardhurat
- Shpenzimet e përgjithshme

Matësit

- Subjektiv kundrejt objektivë
Subjektiv – referencë I një standardi të jashtëm
Objektiv - referencë I një standardi të brendshëm
- Sasiorë kundrejt cilësorë
- Të besueshëm ndaj jo të besueshëm.

Tipet e modeleve te zgjedhjes së projekteve

1. Modelet jonumerike

- a. The sacred cow (Kau I shenjtë)
- ✓ Nevoja për të vazhduar operimin apo konkurimin
- ✓ Modeli I përfitimit të krahasuar

2. Modelet numerike

- a. Fitim/Përfitueshmëri
 - ✓ Periudha e shlyerjes
 - ✓ Norma mesatare e fitimit
 - ✓ Cash flow e diskontuar
- b. Vlerësimi me pikë
 - ✓ Modeli I vlerësimit të faktorëve 0-1
 - ✓ Modeli I vlerësimit me pikë të faktorëve

Procesi i portofolot të projekteve

- ✓ **Hapi 1-** Ngritja e bordit për projektet
- ✓ **Hapi 2:** Identifikimi I kategorive dhe kriterëve të projektit
- ✓ **Hapi 3:** Mbledhja e të dhënave të projektit
- ✓ **Hapi 4:** Vlerësimi I burimeve të disponueshme
- ✓ **Hapi 5 :** Reduktimi I projekteve dhe kriterëve të vendosura për projektet
- ✓ **Hapi 6 :** Prioritarizimi I projekteve brenda kategorive
- ✓ Implementimi I procesit

Kategoritë e projekteve

1. Projektet derivative ose zhvillim gradual
2. Projektet platformë
3. Projektet krejt të reja
4. Projektet kërkim zhvillim

S

W

O

T

Pozitive

Negative

S	W
O	T

Të jashtme

Të
brendëshme

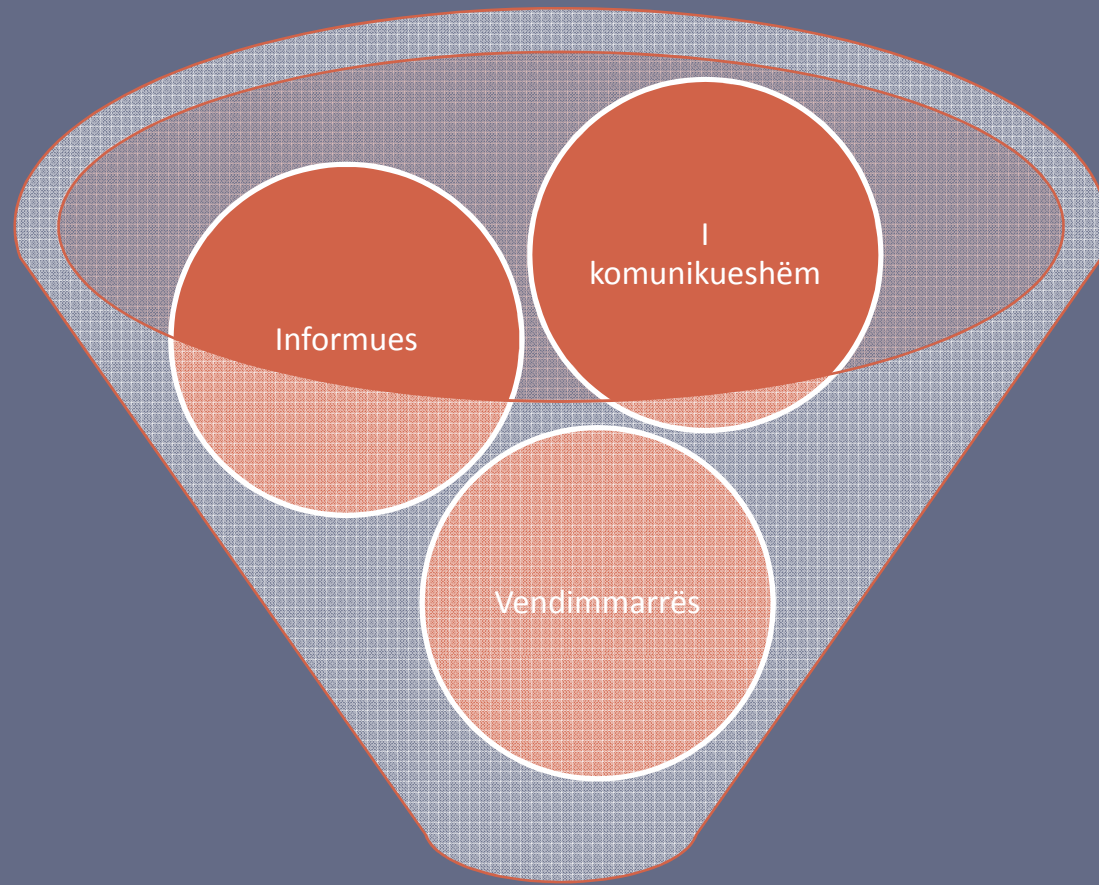
O

S

T

W

- Roli që i takon menaxherit është harmonizimi I planifikimit realist efektiv me veprimin eficient.
- *“Armiku kryesor I një planifikimi realist dhe efektiv, është mungesa e veprimit dhe armiku kryesor I veprimit eficient është mungesa e një plani realist efektiv”*

Menaxheri i projektit

I komunikueshëm!!!

- ✓ Të krijoj atmosferë të ngrohtë komunikimi me stafin
- ✓ Të jetë I pranishëm dhe objektiv
- ✓ Të ndërtoj marrëdhënie të mira komunikimi me stakeholderët e projektit
- ✓ Të aktivizoj e të vërë në funksion instrumentet motivuese që do ti harmonizojnë kërkesat e anëtarëve të ekipit me objektivat e projektit.
- ✓ Të shqyrtoj me vëmendje dhe modesti propozimet për përmirësimin e punës që mund ti vij nga vartësi.

“ Gjatë punës me projekt, përpjekja që të kënaqë të gjithë nga pak është formulë e sigurt e falimentimit”

Informues!!!!!!

- Të organizoj dhe drejtoj mbledhje pune me personelin drejtues të projektit.
- Të organizoj dhe aplikojë në mënyrë sistematike e periodike, teknika efektive informuese, me gjithë ekipin, me stakeholder dhe eprorët.
- Të kërkoj mbledhjen e stakeholderëve që të raportoj para tyre për ecurinë e projektit.
- Të kërkoj plotësimin dhe azhurimin e vazhdueshëm të matricave të kalendarit të veprimit të secilit, sipas planit të veprimit në projekt.
- Të grumbullojë e të sistemojë opinionet ose reagimet ndaj rezultateve të projektit, cilësisë së tij. Produktit përfundimtarr, etj.

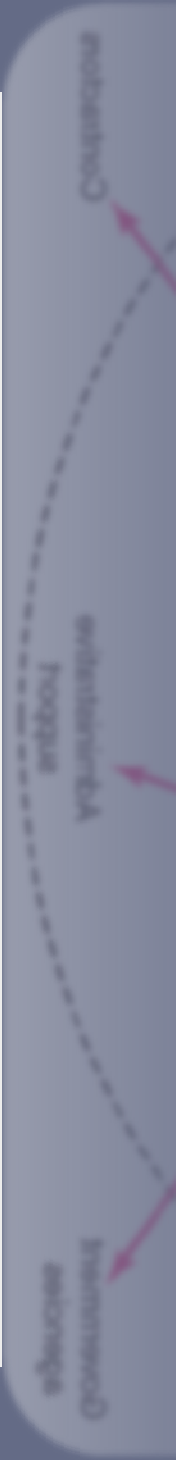
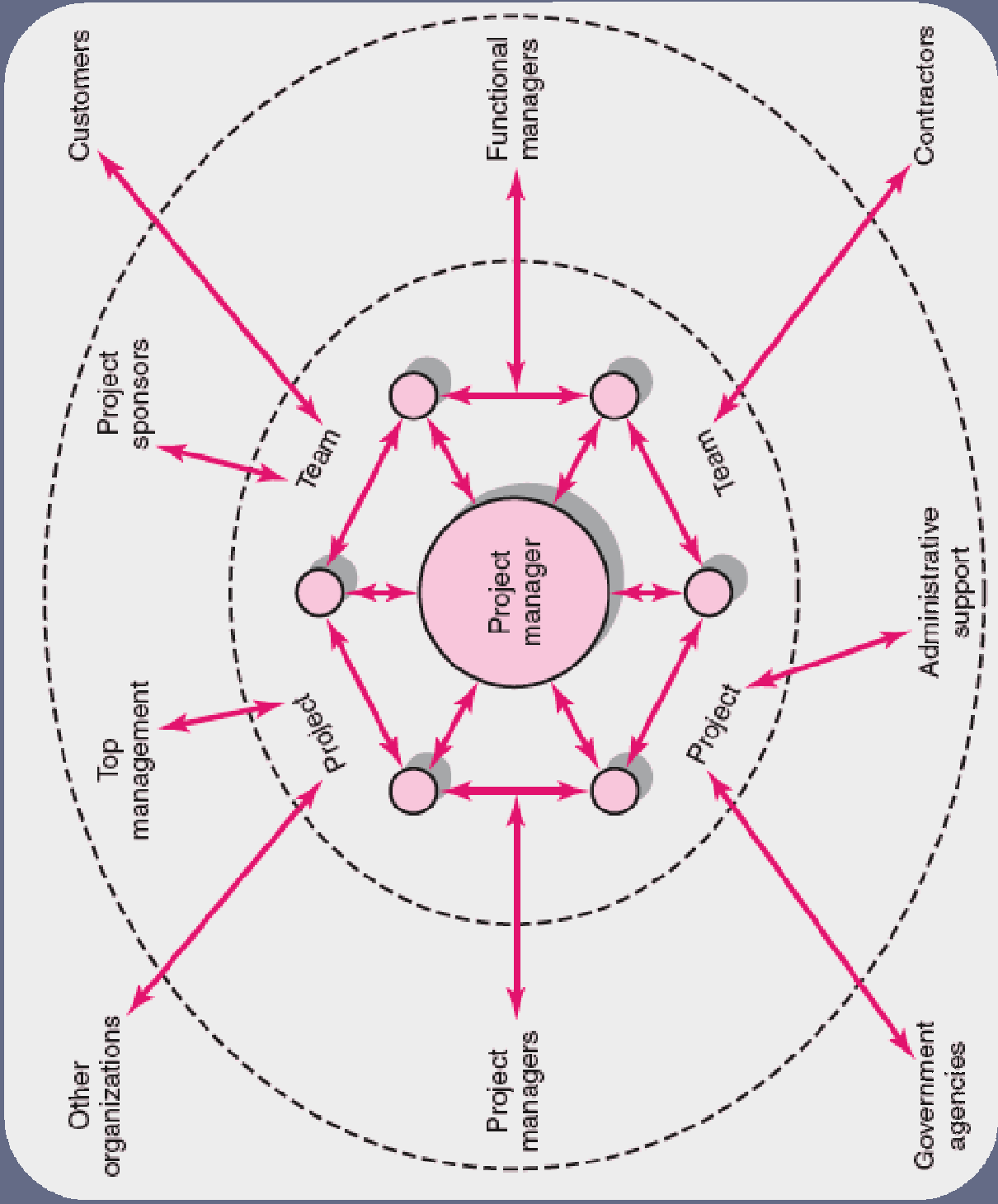
“ Në rast se nuk njofton asgjë për punën që po bën, atëherë të tjerët kanë të drejtë të mendojnë se nuk po bën asgjë”

Vendimmarrës!!!!

- Në përpilimin ose korigjimin e bilanceve duke përputhur kostot, kohën e realizimit dhe karakteristikat e produktit përfundimtar.
- Në vlerësimin e rolit funksional dhe peshës , që ka ne projekt çdo anëtarë I ekipit, duke përgatitutr raporte nxitëse, ndërmjet punës dhe shpërblimit përkatës.
- Në rishpërndarjen e fondeve dhe burimeve tjera njerëzore dhe materiale, veçanërisht kur projekti për arsye të ndryshme ka dal jashtë afateve të tjerë të planifikuara.
- Në shmangjen e efekteve negative
- Në lidhje me modifikimet e kërkuara nga eprorët , porositësi ose stakeholderët.

“Përgjegjësia e menaxherit të projektit qëndron në drejtimin koherent, koordinimin racional dhe përkrahjen logjike të veprimtarive të nevojshme për arritjen e objektivit final, në vend të aplikimit të urdhrit formal e të pa peshuar, imponimit të diktatit personal dhe përdorimit të masave shtrënguese.”

Çka janë stakeholders?

Stakeholders

- Njerëzit që për shkak të interesave të veçanta individuale ose institucionale , kanë lidhje me projektin në tërësi , marrin rol vendimtarë për ecurinë e tij.
- **Kyç (të pazëvendësueshëm)**
 1. Menaxheri
 2. Porositësi (Sponzori)
 3. Klienti (Përfituesi)
 4. Eprori
 5. Drejtues Departamentesh
 6. Ekspertët drejtues
- **Të tjerë (Jo të pazëvendësueshëm)**
 1. Ekipi bazë ekzekutues
 2. Institucionalë

Stakeholder-i	Institucioni	Funksioni	Kompetenca	Shënime

Zgjedhja e përparësive

- Analiza e rradhës së përparësive

1. Klasifikimi

2. Matricat

Klasifikimi

- Idetë projekte të mirëfillta

Veprimet kryesore

1. Listo të gjithë projektet
2. Përcakto kriteret e gjykimit
3. Rishiko listen duke kërkuar edhe konsensusin e bashkëpunëtorëve
4. Rishiko renditjen dhe elimino të porealizushmet

Produkti X

1. Cila është kërkesa aktuale në treg? (shkalla 1 – 5)

- 1 – Nuk ka kërkesë
- 2 – Ka pakë kërkesë
- 3 – Ka kërkesë
- 4 – Ka shumë kërkesë
- 5- Kërkesa e jashtëzakonshme

2. Cila është koha e realizimit?

- 1 - për 2-3 vjet
- 2- për 1-2 vjet
- 3- për 0,5-1 vit
- 4- për 3-6 muaj
- 5- më pak se 3 muaj

3. Cili është rendimenti kosto totale/fitim neto?

- 1- deri 5 %
- 2- deri 7 %
- 3 – deri 10%
- 4 - 10 deri 15%
- 5 – mbi 15%

4. Cili është vlerësimi i faktorit rrezik ?

- 1- për rreziqe të natyres
- 2- për rreziqe politike dhe njerëzore
- 3- për rreziqe të parashikueshme dhe pa matshme
- 4- për rreziqe të matshme
- 5- praktikisht pa rrezik

5. Cila është disponueshmëria financiare e menjëherëshme ?

- 1 – 0 %
- 2 – më pak se 20%
- 3- 20-50%
- 4- 50 – 80%
- 5- mbi 80 %

- *Kur është projekt i karakterit studimor atëhere shkalla e vlerësimit bëhet përmes impaktit që parashikohet të ket projekti.*

Projekti	Tregu	Koha	Rendiemnti	rreziku	Financimi	Total
Pap/2004	3	5	3	3	2	16
Pep/2004	5	4	5	2	4	20
Pup/2004	5	3	4	1	1	14
Pop/2004	2	4	5	2	5	18
Pip/2004	4	1	5	2	5	17

Klasifikimi

Zakonisht hiqen nga lista projektet që rezultojnë me mangësi ose probleme akoma të pa zgjidhura.

Të tilla si:

- Mungesa e financimit, dhe burimeve tjera të nevojshme
- Konfliktualiteti i objektivave të projektit me ato të institucionit
- Mospërputhje me normat dhe ligjet në fuqi
- Cenon imazhin e institucionit
- Nuk garanton konkurrim efektiv në treg
- Konfliktin me projekte tjera në proces
- Risk falimentimi shumë i lartë

Matricat

- Çdo menaxher duhet të ndërtoj matricen e projekteve për të cilat është ngarkuar dhe ta paraqes atë për miratim përpara stakeholderëve , ose organit kompetent që ka atributet e miratimit.
- Gjithashtu, çdo ndryshim që mund të pasojë ndonjë projekt, duhet të reflektohet në matricë me ndryshimet përkatëse.
- ✓ Mbështetja që jep sponzori ose interesi që ka klienti për projektin
- ✓ Kompetencat që i jepen menaxherit në kuadrin e projektit
- ✓ Detyrimi i angazhimit të burimeve të nevojshme për të mundësuar hapat e më tejshme për fillimin e projektit.

Matricat

	Emri i aktivitetit
	Periodha e realizimit të veprimtarisë
	Emërtimi i fushës në të cilin aplikohet projekti
	Emërtimi i plotë i projektit
	Kodi i projektit
	Vendi ku realizohet projekti
	Qëllimi dhe objektivat
	Vlera e kostos së projektit
	Data e fillimit dhe data e përfundimit të projektit
	Menaxheri ose njësia përgjegjëse e projektit
	Njësi të tjera bashkëpunuese (nëse ka)
	Emërtimi i detyrave parësore të çdo projekti
	Data e fillimit dhe e përfundimit për çdo detyrë parësore
	Personi përgjegjës për çdo detyrë parësore
	Burimet dhe afatet e gatishmërisë së tyre
	Gjendja e ecurisë në intervale të caktuara kohe, p.sh. mujore

Objektivat

➤ Shprehet ideja që ka shtyrë në formulimin e projektit

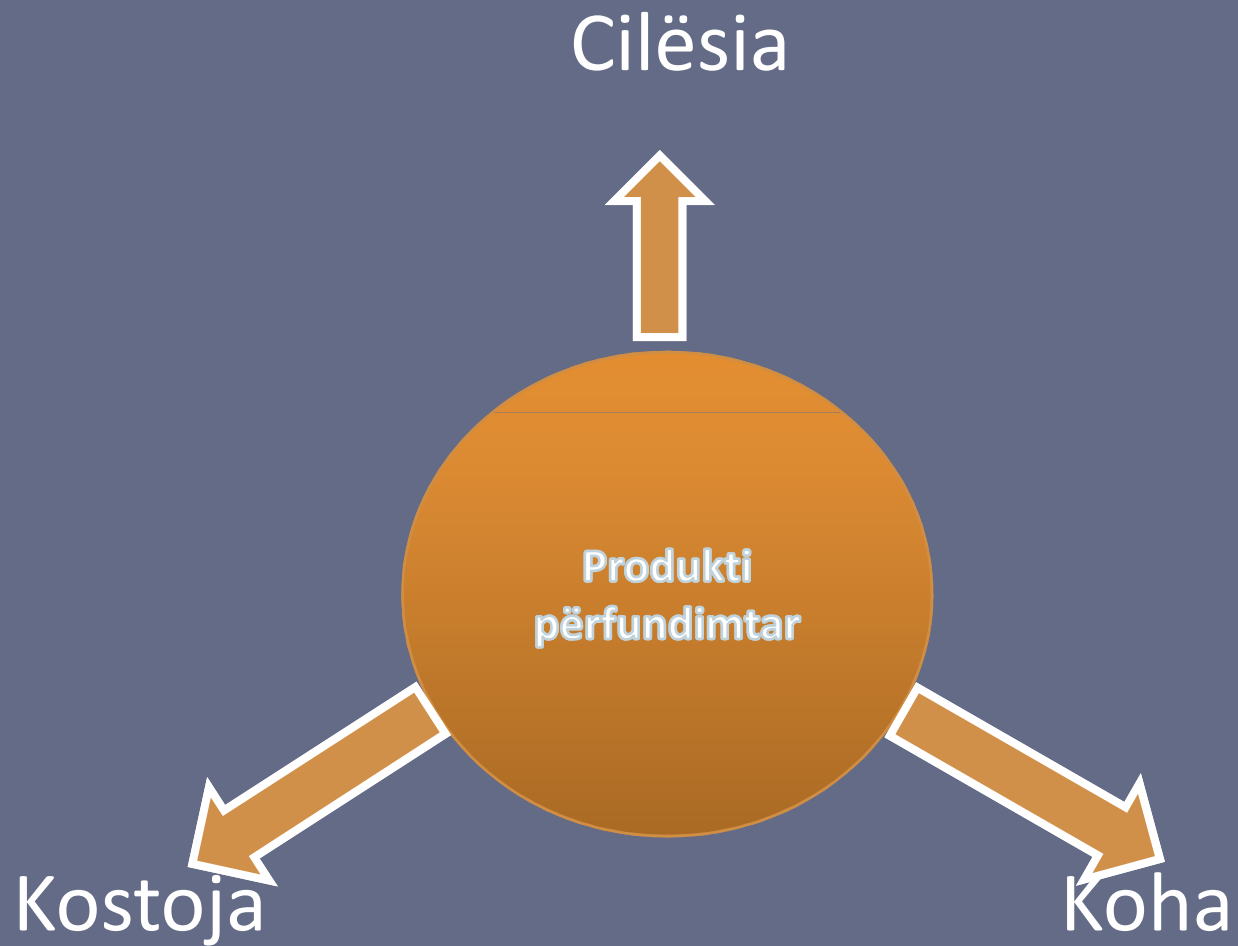
P.sh. Për ndërtimin e një kompleksi sportiv objektivat janë:

1. Ngritja e infrastrukturës së përshtatshme
2. Pajisja me mjetet e nevojshme
3. Përmirësimi ambielntal i një terreni ndoshta të degraduar
4. Krijimi i organizimit funksional për administrimin e tij
5. Krijimi i kushteve për pjesëmarrje të të gjitha shtresave

Identifikimi

- Karakteristikat kryesore që kanë projektet:
 1. Të realizojnë produkt cilësisht të dobishëm
 2. Kostoja e produktit të jetë plotësisht brenda kostos së parashikuar
 3. Realizimi i produktit të respektoj afatet kohore të pavendosura

Trekëndëshi i suksesit

S	Specifike
M	Të matshme
A	Të arritshme
R	Relevante
T	Kohore

Letter	Major Term	Minor Terms
S	Specific	Significant ^[3] , Stretching ^[3] , Simple
M	Measurable	Meaningful ^[3] , Motivational ^[3] , Manageable
A	Achievable	Agreed, Attainable ^[6] , Assignable ^[2] , Appropriate, Actionable, Action-oriented ^[3]
R	Relevant	Realistic ^[2] , Results/Results-focused/Results-oriented ^[6] , Resourced ^[7] , Reëarding ^[3]
T	Time-bound	Time framed ^[2] , Timed, Time-based, Timeboxed, Timely ^{[6][5]} , Timebound, Time-Specific, Timetabled, Trackable
E ^[1]		Exciting, Evaluated, Ethical
R ^[1]		Recorded, Reëarding, Revieëed ^[8]

Karakteristikat e objektivave

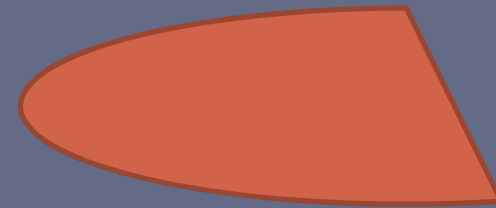
Zgjedhja

~~Mbingarkesa me objektiva~~

~~Objektivat që janë shkallë të ndërmjetëme të realizimit të objektivave të tjerë~~

Objektivat që na duken logjike mirëpo nuk i kanë të gjitha karakteristikat e duhura

Riformulimi...

Pengesat

1. **Rreziqet** — të gjitha ngjarjet e padëshirueshme që mund të ndodhin dhe të ndikojnë në rezultatet e projektit.

— **Pasiguria** — kur një ngjarje, një rezultat , një detyrë mund të ndodhë ose mos ndodhë.

— **Dëmi** — verifikohet papritur ose humbja reale e matshme me vlerë dhe në kohë, si pasojë e një ngjarje , një veprimtarie etj.

2. **Kufizim** — gjithçka që në mënyrë të ditur të parashikueshme, kufizon pjesërisht ose plotësisht realizimin e projektit.

Rreziqet

- Rreziqe të njohura dhe të matshme
- Rreziqe të panjohura por të parashikueshme dhe deri diku të matshme
- Rreziqe të paparashikueshme të cilat nga ana e tyre ndahen në dy nën kategori
 - ✓ Të jashtëzakonshme ose të mbinatyrshme
 - ✓ Politike dhe njerëzore

Lista e rreziqeve

Lloji	Përshkrimi	Efekti	Intensiteti	Probabiliteti	Faktori	Masat
Mangësi në furnizimin e burimeve materiale	Furnitori nuk respekton termat e kontratës, në furnizimin e letrës	Cenohet afati dhe buxheti	9	6	54	Shtesa në buxhet për burim alternativ
Vonesa në sigurimin e lejeve të ndërtimit	Shtyhet mbledhja e KRT-së	Cenohet afati i fillimit të botimit	4	6	24	Ndjekje pa ndërhyrje specifike
Mangësi në plotësimin e stafit të projektit	Numri i specialistëve të faqesjes I pa mjaftueshëm	Cenohet afati dhe detyra të veçanta	2	4	8	Ndërhyrja në organizim. Rreziku I ulët

Marrja e masave

1. Të pranohet rreziku ashtu siq është pa marrë asnjë masë paraprake.
2. Rishikimi i objektivave dhe vlerësimi i mundësive për të korigjuar ose eliminuar pjesën e kërcënuar të projektit.
3. Programimi i masave kundërvepruese, duke formuluar paraprakisht plane veprimi alternative.
4. Masa ndaj rritjes së kostos:
 - Duke siguruar projektin , pranë një shoqërie sigurimesh, për të mbuluar efektet e ngjarjes së mundshme.
 - Duke ftuar subjekte të tjera të marrin pjesë në realizimin e projektit, dhe për pasojë të ndajnë fitimin dhe rrezikun.
5. Lënia e projektit për një moment të përshtatshëm

Proceset e menaxhimit të projekteve

- Projektet formohen nga proceset.
- Procesi paraqet një seri të aktiviteteve që të dërgojnë në një rezultat të caktuar

“Kam vënë zemrën dhe shpirtin tim në punën time, dhe kanë humbur mendjen në proces.” Vincent van Gogh

- Për të qenë projekti i suksesshëm, ekipi I projektit duhet:
 - Të selektoj procese të përshtatshme brenda Grupeve të procesit të Menaxhmentit të Projekteve që kërkohet për të arritur objektivat
 - Shfrytëzoj qasje të definuara që I përshtatet specifikave dhe planeve që kërkohen për projektin
 - Përshtatet me kërkesat që ti plotësoj kërkesat, nevojat dhe pritshmërinë e akterëve
 - Balancon kërkesat e vëllimit, kohës, shpenzimeve, kualitetit dhe riskut për të prodhuar diçka kualitative

Literatura

- Litaratura bazë për këtë pjesë :

Ing. Gjençi Gjoka.Udhëzues për menaxherin e projektit . Të punosh me projekte. Shtëpia Botuese Dituria, fq. 41-69.

- Literatura shtesë:
- Suzana Panariti: Menaxhimi i projektit, Shtëpia botuese “Libri Universitar” Tiranë,. fq . 42,49,63.

Faleminderit !!